Besluit

datum
17 september 2015
onderwerp
Accreditatiebesluit
(002718)
bijlagen
4

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) van Odisee[1]

Samenvattende bevindingen en overwegingen
De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het visitatierapport en de aanvullende beoordeling.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau
De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.

De commissie heeft kennis genomen van het competentieprofiel dat de opleiding hanteert. De opleidingsdoelen of de competenties waarnaar de opleiding streeft, zijn deze uit het competentieprofiel vroedkunde van de Associatie KU Leuven waarvan de opleiding, samen met nog enkele partneropleidingen, deel uitmaakt. Dit is een bruikbare tool die de studenten

[1] Voor de fusie werd de opleiding aangeboden aan de Katholieke Hogeschool Sint-Lieven.

en de stagementoren vooral tijdens de stages hanteren als feedback- en evaluatie-instrument. Het competentieprofiel verwoordt het beoogde eindniveau van de opleiding vroedkunde in termen van zes rollen van een vroedvrouw: 1) de vroedvrouw als persoon in de samenleving, 2) de vroedvrouw als coach/begeleider, 3) de vroedvrouw als zorgverlener, 4) de vroedvrouw als professional, 5) de vroedvrouw als teamlid en 6) de vroedvrouw als organisator. Daarnaast profileert de opleiding zich sterk op ‘presentie’ van de vroedvrouw en de mensgerichte visie op zorg/zorg-ethische aspecten, wat de commissie ten zeerste kan waarderen. Ook vindt de commissie het positief dat eerstelijn-vroedkunde en vroedkundige veranderingen in de maatschappij ingebed zitten in de visie van de opleiding en dat dit op een degelijke manier in het programma is uitgewerkt. Verder heeft de opleiding zich in haar visie ook geprofileerd met internationalisering, multiculturaliteit en diversiteit, en wetenschappelijk onderzoek, wat de commissie kan waarderen. Het beoogde eindniveau voldoet volgens de commissie aan het niveau en de oriëntering van een professioneel gerichte bacheloropleiding binnen het niveau zes van de Vlaamse kwalificatiestructuur. Het beoogde eindniveau geldt voor zowel het regulier onderwijs als het afstandsonderwijs.

De commissie heeft een bewuste check en borging vastgesteld van het competentieprofiel van de opleiding met het domeinspecifiek leerresultatenkader (DLR). Dit laatste vertrekt eerder vanuit een elftal domeinen of werkgebieden (zoals fysiologie, pathologie, enz.) en formuleert dan ook elf leerresultaten. Volgens de commissie zijn niet alle domeinspecifieke leerresultaten expliciet herkenbaar in het competentieprofiel van de opleiding, omdat door het gebruik van rollen in het competentieprofiel de werkgebieden uit het DLR minder duidelijk benoemd worden. De commissie bedoelt daarmee niet dat het competentieprofiel en het DLR niet overeenstemmen, enkel dat er een concordantiematrix nodig blijft om de afstemming tussen beide documenten te zien.

Elke competentie uit het competentieprofiel is verder uitgewerkt in gedragsindicatoren op vier niveaus: het verkennend niveau, het verdiepend niveau, het integrerend niveau en het expertniveau. De commissie stelde tijdens het visitatiebezoek vast dat de opleiding zoekende en groeiende is om hierin duidelijke leerlijnen op te bouwen. De commissie onderschrijft ten stelligste de intentie van de opleiding om leerlijnen uit te schrijven op basis van deze gedragsindicatoren, zodat de link duidelijk wordt tussen de gedragsindicatoren, de niveaus waarop deze gehanteerd worden, en de opleidingsfase waarin de student zich op een bepaald moment bevindt. Hierdoor kan de opleiding het beoogde (eind)niveau van de student nog beter verwoorden. De commissie meent dat de opleiding op de goede weg is, en ondersteunt de intentie van de opleiding om deze weg verder te zetten.

De commissie pleit voor het hanteren van één eenduidig competentieprofiel, waarin alle competenties die binnen de opleiding getoetst worden en die bepalend zijn voor het eindniveau, verwerkt zijn in bijvoorbeeld gedragsindicatoren. Dit geldt ook voor de descriptoren van niveau zes van de Vlaamse kwalificatiestructuur, die explicieter zouden mogen worden gemaakt in het door de opleiding gehanteerde competentieprofiel. Een dergelijk eenduidig profiel zou volgens de commissie zorgen voor een duidelijkere sturing binnen de opleiding. De commissie beveelt de opleiding aan om blijvend en frequent met het werkveld en alle andere belanghebbenden in overleg te gaan over het competentieprofiel.

De accenten die de opleiding legt, namelijk kennis en vaardigheden, levenslang leren en ontwikkeling en ontplooiing, mogen volgens de commissie nog wat meer in de verf worden gezet.

De commissie heeft met tevredenheid vastgesteld dat de opleiding met betrekking tot het competentieprofiel internationale benchmarking heeft uitgevoerd. Ook het werkveld is een belangrijke speler bij het valideren van het competentieprofiel en zijn gedragsindicatoren.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces
De commissie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende.

Het programma van de opleiding bestaat uit 180 studiepunten en beslaat in haar modelvorm drie academiejaren of opleidingsfases. Ook het traject voor Hoger Afstandsonderwijs (HAO) bestaat uit 180 studiepunten, maar de student haalt zijn of haar diploma op vier jaar. De commissie heeft bij de opleiding vroedkunde aan de Katholieke Hogeschool Sint-Lieven een programma gezien dat op voldoende wijze toelaat het beoogde eindniveau binnen de 180 voorziene studiepunten ook daadwerkelijk te behalen.

De opbouw van het programma rond drie pijlers (vroedkunde, klinisch onderwijs en ondersteunende wetenschappen) is in elke opleidingsfase duidelijk. Theorie en praktijk zijn steeds met elkaar verbonden. Vooral het opleidingsonderdeel Verloskundig competentiemanagement is volgens de commissie een mooi voorbeeld van een integratieopdracht waarin zowel de kennis, de handeling als het communicatieve aspect een rol speelt. Toch mag de opleiding nog verder richting thematisch geïntegreerd onderwijs stappen. De verbinding tussen de vroedkundige rollen, de niveaus van gedragsindicatoren, en de eerder vermelde drie pijlers, mag nog duidelijker worden gemaakt. De samenhang in het programma zou eveneens meer zichtbaar worden indien de opleiding nog verder richting thematisch geïntegreerd onderwijs zou stappen. De commissie vindt het positief dat de opleiding door middel van een matrix is nagegaan welke competenties aan bod komen in welke opleidingsonderdelen.

Er is een variatie van werkvormen aanwezig om het onderwijs vorm te geven. Good practices zijn de zwangerenoefendag en de echografiedag (op locatie bij de Hogeschool Universiteit Brussel). Ook het plan om in te stappen bij het ‘Buddy bij de wieg’ onderzoeksproject, in samenwerking met de Arteveldehogeschool, kan op de goedkeuring van de commissie rekenen. Het cursusmateriaal is in de meeste gevallen up-to-date en degelijk uitgewerkt.

De commissie wenst enkele opmerkingen in verband met het programma mee te geven. Allereerst is de commissie van mening dat evidence based midwifery over het algemeen wat duidelijker in het programma mag geïmplementeerd worden. Ten tweede wil de commissie aangeven dat onderzoek binnen het programma nog meer gestimuleerd mag worden.

Er zijn keuzemogelijkheden in het programma ingebouwd, zoals bijvoorbeeld de buitenlandse stage in het derde jaar en een opleidingsonderdeel daaraan verbonden in het tweede jaar. Een student die niet naar het buitenland op stage gaat, volgt een keuzestage in Vlaanderen (maternale intensieve zorgen, neonatale intensieve zorgen, operatiezaal, fertiliteit, eerstelijn, psychiatrische eenheid voor moeder en kind).

De commissie meent dat de opleiding sterk is in internationalisering en daar veel middelen op inzet. De studenten komen in contact met internationale elementen door verschillende initiatieven in het curriculum. Daarnaast heeft de opleiding ook internationale stagepartners,

waardoor de student ook kan kiezen voor een buitenlandse stage-ervaring, alwaar hij of zij ook kwaliteitsvol begeleid wordt.

Het programma van de opleiding is volgens de commissie en volgens de stakeholders die zij sprak, studeerbaar. De opleiding moet erover waken dat het aantal uren zelfstudie na de les- en stage-uren een realistische verwachting blijft. De commissie heeft gemerkt dat de opleiding wel vat heeft op de studietijd- en last door metingen die zij uitvoert.

De stages en vaardigheidslessen maken een groot deel van het programma uit. Studenten vroedkunde lopen over hun gehele opleiding 38 weken stage van 36 uren per week, waarbij zij op een degelijke manier begeleid worden door docenten van de opleiding en mentoren op de stageplaatsen. Naast de eerder vermelde zwangerenoefendag of echografiedag, worden in het vaardigheidscentrum bepaalde handelingen of vaardigheden gedemonstreerd en vervolgens begeleid of zelfstandig ingeoefend. De studenten van het afstandsonderwijs missen door een verminderd aantal contacturen soms wel wat vaardigheden of hebben minder tijd om ze in te oefenen. Dit blijft een aandachtspunt voor de opleiding. De commissie raadt de opleiding aan om waakzaam te blijven in het licht van het beperkt aantal stageplaatsen voor studenten vroedkunde en het behalen van de gevraagde prestaties in Europese context. De commissie begrijpt immers dat het geen sinecure is om de door de EU-richtlijn verplichte veertig zelfstandige bevallingen door elke student te laten uitvoeren op stage. De EU-richtlijnen voorzien dat, naast andere verplichte prestaties en bij gebrek aan bevallingen, een student ook kan afstuderen wanneer hij of zij dertig zelfstandige bevallingen en twintig geassisteerde bevallingen kan voorleggen. De commissie is overigens wel tevreden dat de opleiding blijft streven naar veertig bevallingen per student, en de 30+20-regel niet aanmoedigt.

De bachelorproef ligt op het eindpunt van de wetenschappelijke leerlijn binnen de opleiding en bestaat uit een literatuurstudie en een praktisch luik. De commissie waardeert de inspanningen die de opleiding al geleverd heeft om het niveau van de bachelorproeven tot een hoger niveau te tillen. Ook de begeleiding van het eindwerk is van een degelijk niveau, al zou er nog iets meer aandacht mogen gaan naar het correct opzoeken en selecteren van wetenschappelijk bronnenmateriaal.

De vaardigheidslokalen op het moment van het visitatiebezoek, waren verouderd en vaak overbezet. Ook het materiaal was verouderd. De commissie kon plannen inkijken van een nieuw vaardigheidscentrum dat na de visitatie in gebruik zou worden genomen. Hiermee zullen bovenstaande tekorten zeker opgevangen worden. De voorzieningen van de mediatheek zijn toereikend. Deze opleiding steekt veel energie in de begeleiding van haar studenten, die al start bij een intakegesprek nog voor de student zich heeft ingeschreven. De commissie waardeert dit. De studenten krijgen gerichte communicatie m.b.t. begeleidingsmogelijkheden, en weten bij wie ze terecht kunnen. De commissie vindt het een meerwaarde dat wanneer studenten reflecteren, zij zelf een reflectiemodel kunnen selecteren volgens hun leerstijl en niet verplicht worden om het model van Korthagen te hanteren. De commissie meent wel dat er in bepaalde gevallen meer heldere en duidelijk geformuleerde feedback moet komen op stagereflecties.

De commissie ontmoette tijdens het visitatiebezoek een gemotiveerd team van docenten die de nodige kwalificaties bezitten om deze opleiding vorm te geven en die vaak in overleg gaan. De opleiding streeft naar een divers samengesteld team, zowel op vlak van diplomering, werk- en/of onderzoekservaring, als diversiteit en multiculturaliteit. In de

opleiding zijn er ook een aantal personeelsleden die aan een doctoraat werken. De commissie zag dat de opleiding deze onderzoeksattitude positief benadert en onderschrijft dit.

De commissie meent dat er in deze opleiding kort op de bal wordt gespeeld wat kwaliteitszorg en betrokkenheid van stakeholders betreft. De commissie merkt tenslotte op dat de opleiding de aandachtspunten van de vorige visitatie meeneemt en verschillende acties heeft gekoppeld aan de aanbevelingen.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau
De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau als voldoende.

De commissie is tevreden dat de opleiding volop bezig is met de uitwerking van een toetsbeleid en zich daarin kritisch-reflectief opstelt. Wat de commissie ook een sterk punt vindt, is dat de studenten van het hogere afstandsonderwijs dezelfde toetsen en toetsvormen krijgen, waardoor het eindniveau van het HAO even goed geborgd kan worden als in het dagonderwijs. De opleiding mag er nog voor zorgen dat voor alle toetsen verbetersleutels zijn voorzien. Verder heeft de opleiding een goede start gemaakt met de instelling van een toetscommissie, de commissie pleit voor de verdere structurele uitbouw van dit nu nog vrijwillige orgaan, en hoopt dat de toetscommissie een prominentere rol zal spelen in het formuleren van een toetsbeleid en een toetsplan. De commissie kon zien dat er variatie aan toetsvormen en –wijzen aanwezig is in de opleiding. Enkele voorbeelden van toetsvormen zijn kennistoets, paper, vaardigheidstoets, simulatietoets, feedback, geïntegreerde toets en casusgerichte toets. De stage en het eindwerk worden op een degelijke manier getoetst. De evaluatiecriteria zijn duidelijk; de studenten worden eveneens geïnformeerd over de examenmomenten, de examenroosters, en de mogelijkheden tot feedback. De commissie merkt op dat zij het toetsen van competenties en gedragsindicatoren vooral tijdens de stage terugziet. De toetsing van de competenties is minder duidelijk in de toetsen van de opleidingsonderdelen. De commissie vraagt de opleiding dit te remediëren.

De beoordeling van de stage is volgens de commissie degelijk uitgewerkt, en gebeurt aan de hand van de stagefiches die in overleg met de Associatie KU Leuven zijn opgesteld.

De commissie is van mening dat de eindwerken die zij heeft ingekeken van een degelijk niveau zijn. Ook het werkveld kon bevestigen dat de kwaliteit van de eindwerken de laatste jaren verbeterd is dankzij de inspanningen van de opleiding. Wel moet er volgens de commissie snel duidelijkheid komen in verband met de PICO-systematiek (Problem-Intervention-Comparison- Outcome) en de verwerking daarvan in het eindwerk bij het beschrijven en onderzoeken van klinische problemen. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding reeds verschillende stappen heeft gezet om het concept en de beoordeling van de bachelorproef aan te passen. Dit proces is volgens de commissie echter nog niet afgerond. De opleiding wil aan de evaluatiecriteria en de beoordelingsformulieren nog een aantal dingen bijsturen. Dit onderschrijft de commissie ten zeerste. Duidelijke beoordelingscriteria en beoordelen op competenties zal volgens de commissie voor alle stakeholders duidelijkheid scheppen.

Het werkveld is tevreden over de afgestudeerden van deze opleiding, en meent dat zij snel inzetbaar zijn en dat zij stevig in hun schoenen staan bij de instap in het werkveld. De

alumni zijn dezelfde mening toegedaan. Zij voelen zich goed voorbereid op hun instap naar het werkveld, of studeren verder. Zij komen vlot terecht op verloskundige of verpleegkundige diensten. De opleiding moet blijvend haar studenten inlichten over het feit dat de maatschappelijke vraag naar vroedvrouwen momenteel vermindert.

Eindoordeel commissie
De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanvullende informatie
De NVAO dient in haar besluit voor de opleidingen vroedkunde ook een oordeel te vellen over het al dan niet voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn. Art. II.67, lid 5 van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt hierover het volgende: *"De accreditatieorganisatie bevestigt in haar accreditatierapport en in haar accreditatiebesluit, bedoeld in artikel II.147, of het instellingsbestuur bij het vaststellen van de opleidingsprogramma's de betreffende Europese richtlijn al dan niet heeft nageleefd. De accreditatieorganisatie neemt dat besluit op grond van de gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding."*
De NVAO heeft vastgesteld dat zij op basis van het visitatierapport geen besluit kan nemen met betrekking tot het voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn.

De rapporten van parallelle commissie 1 bevatten uitspraken van de visitatiecommissie over de mate waarin de opleidingen voldoen aan één element uit de Europese richtlijn, met name hoe en of de opleidingen voldoen aan het zelfstandig uitvoeren van 40 bevallingen. Daaruit blijkt dat de opleidingen hiernaar streven en slechts uitzonderlijk terugvallen op de 30+20-regel (30 zelfstandig en 20 actief aan deelgenomen). Over de andere elementen uit de Europese richtlijn met betrekking tot de praktische en klinische opleiding en het theoretisch en technisch onderwijs is er in de visitatierapporten geen informatie. Impliciet geeft de visitatiecommissie wel aan dat deze opleidingen voldoen aan de Europese richtlijn, doch een expliciet oordeel ontbreekt.

De NVAO heeft de visitatiecommissie per brief d.d. 30 oktober 2014 verzocht om gemotiveerd te bevestigen dat de opleidingen voldoen aan alle elementen van de Europese richtlijn. De NVAO heeft op 30 januari 2015 positief antwoord ontvangen op deze vraag:

"Alle opleidingen vroedkunde die parallelle commissie 1 heeft bezocht, voldoen aan alle eisen van de Europese richtlijn. De commissie komt tot die conclusie na het inkijken van een log- of prestatieboek, dat alle opleidingen hebben uitgewerkt en recent in samenspraak met het VLOV (Vlaamse Organisatie van Vroedvrouwen) hebben geactualiseerd. Dat logboek is met andere woorden uniform voor alle Vlaamse opleidingen. De informatie is zowel in het Nederlands als Engels opgenomen, zodat studenten ook op stage in het buitenland de verrichtingen die zij hebben uitgevoerd kunnen bijhouden. In dat logboek maken de opleidingen inzichtelijk dat een student alle verrichtingen moet hebben gehaald alvorens te kunnen afstuderen. Het valideren van dit document is gewaarborgd door een handtekening van de werkbegeleider uit de praktijk en wordt ook nog getekend door het opleidingshoofd en/of de stagebegeleider uit de hogeschool."

"De commissie heeft eveneens vastgesteld dat de door de Europese richtlijn (Art. 40.3) gevraagde theoretische kennis (verloskunde, gynaecologie, fysiologie, beroepsethiek en -wetgeving, enzovoort) in voldoende mate aan bod komt in het curriculum van de

opleidingen. Bovendien lopen de studenten in alle scholen eveneens stage op de nodige ziekenhuisafdelingen en/of bij andere inrichtingen voor gezondheidszorg die door de bevoegde autoriteiten of instellingen zijn erkend, zoals bijvoorbeeld op de afdelingen neonatologie en gynaecologie. Om het aantal verrichtingen te bereiken bij stageplaatsen waar er net een minder aantal bevallingen zou voorkomen, worden soms nog extra stages ingelast zodat alle studenten in staat zijn de gevraagde aantallen van de Europese richtlijnen te behalen. Ook simulaties worden aangewend om, bijvoorbeeld in het geval van stuitliggingen, studenten de nodige ervaring bij te brengen."

De NVAO stelt vast dat de aanvullende informatie gemotiveerd en op navolgbare wijze aantoont dat de opleiding voldoet aan alle elementen van de Europese richtlijn.

Aanbevelingen
De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen
De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:
– Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
– De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
– Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
– Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen;
– De opleiding voldoet aan alle elementen van de Europese richtlijn.

Besluit[2]
betreffende de accreditatie van de Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) van Odisee.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO een accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door Odisee. De opleiding wordt aangeboden te Sint-Niklaas en kent geen afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De opleiding wordt tevens in overeenstemming met de Europese Richtlijn 2005/36 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties verklaard.

De accreditatie geldt van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 17 september 2015

---

[2] Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 14 september 2015 heeft de instelling ingestemd met het ontwerp accreditatiebesluit.

De NVAO
Voor deze:

Lucien Bollaert
Bestuurder

Bijlage 1: Globale oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel [3]	
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Oordeel [4]	
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel opleiding	**Voldoende**

[3] Regulier traject.

[4] Werkstudenten traject: HAO-traject (hoger afstandsonderwijs).

Bijlage 2 Basisgegevens over de instelling en de opleiding

Naam instelling	Odisee
Adres instelling	Warmoesberg 26 B-1000 Brussel
Aard instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de vroedkunde
Niveau en oriëntatie	Professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Vroedvrouw
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Geen – HAO-traject (hoger afstandsonderwijs)
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Sint-Niklaas
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden	2013-2014
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
ISCED benaming van het studiegebied	091 Health 0913 Nursing and midwifery

Bijlage 3: Domeinspecifieke leerresultaten

1. Fysiologie, zorg en begeleiding
   Diagnosticeert, begeleidt, bewaakt en bevordert de fysiologische zwangerschap, arbeid, bevalling, kraambed, ouderschap en zorg voor het jonge kind. Promoot, ondersteunt en begeleidt borstvoeding. Voert autonoom en met volwaardig beslissingsrecht verloskundige handelingen uit en verricht de bevalling binnen de medische en wettelijke bevoegdheid van de vroedvrouw.

2. Risicodetectie/risicoselectie
   Detecteert binnen de beroepsdomeinen autonoom risico's en complicaties, handelt adequaat, consulteert specialisten en verwijst op gepaste wijze door.

3. Pathologie, zorg en begeleiding:
   Verleent adequate zorg en begeleiding, op voorschrift van en in samenwerking met andere specialisten binnen het domein van de verloskunde, de reproductieve geneeskunde, gynaecologie en neonatologie. Verleent zo nodig in risicosituaties of bij complicaties autonome zorg.

4. Psychosociale context
   Situeert de vrouw en haar omgeving in de familiale, sociale, maatschappelijke en culturele context en speelt hier gericht op in, rekening houdend met diversiteit en interculturele beleving. Herkent psychosociale crisissituaties en verwijst gepast door.

5. Ethiek en wetgeving
   Handelt op ethisch verantwoorde wijze binnen de grenzen van deontologie en wetgeving.

6. Gezondheidspromotie
   Werkt autonoom en in samenwerking doelgericht aan preventie en bevordert de gezondheid volgens de principes van de gezondheidspromotie

7. Samenwerken en communicatie
   Zorgt voor een optimale interdisciplinaire samenwerking en voor een aangepaste en actuele organisatie van de praktijk. Communiceert zowel mondeling als schriftelijk op een deskundige en adequate wijze aan collega’s, andere specialisten en een breed publiek.

8. Coaching
   Coacht en begeleidt studenten en collega’s uit eigen en verwante disciplines, om een kwaliteitsvolle zorg te waarborgen.

9. Professionalisering
   Werkt aan permanente profilering van het beroep en de eigen professionalisering via het voortdurend kritisch in vraag stellen van het eigen functioneren en door het volgen van vormingsinitiatieven. Reflecteert op de eigen praktijk en verwerkt deze reflecties in het professioneel handelen.

10. Evidence-based zorg
    Verleent evidence-based zorg door het integreren van nieuwe wetenschappelijke inzichten en door participatie aan praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.

11. Kwaliteitsvolle zorg
    Verleent autonoom professionele, kwalitatief hoogstaande en veilige zorg. Ontwikkelt een visie met betrekking tot het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de zorg en draagt bij tot het implementeren van innovaties.

Bijlage 4: Samenstelling van de commissie

Voorzitter:
- Marion Van Harn, onderwijsmanager van de bacheloropleiding Verloskunde van de Verloskunde Academie Rotterdam en lid van het managementteam van het Instituut voor Gezondheid van de Hogeschool Rotterdam;

Leden:
- Bernadette Bijnens, hoofdvroedvrouw in het bevallingskwartier van het Universitair Ziekenhuis Leuven en voorzitter van werkgroep hoofdvroedvrouwen van de Vlaamse Organisatie van Vroedvrouwen (VLOV);
- Micha Morak, vroedvrouw bij de duopraktijk Wonderbaar en deeltijds werkzaam als vroedvrouw bij gynaecologiepraktijk te Beveren;
- Letty Annijas, onderwijskundige bij de opleiding Medisch Hulpverlener aan de Hogeschool Rotterdam alsmede onderwijskundig beoordelaar bij Stichting Accreditatie Nascholing Apotheek-medewerkers (SANA) (onderwijsdeskundige);
- Reinout Van Zandycke, student Communicatiemanagement aan de Hogeschool West-Vlaanderen (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Evelien Vandenhaute, secretaris.